

III.C.02.11. MUNTSLAG TE BRUSTEM

In 1885 werd er te Herk-de-Stad een muntvondst gedaan (01). Zowat 1200 munten uit het einde 13e en begin 14e eeuw kwamen te voorschijn.

Hierbij waren drie muntstukken die Brustem als muntslagplaats aangaven. Door deze vondst werd de muntslag van de Loonse graaf Arnold V, (1280-1323) verrijkt met een nieuwe muntsoort, de "*groot met de gekanteelde burcht*", type dat teruggaat tot Jan I (1297-1331) van Namen.

Deze drie "groten", onbekend en enig, zijn in feite drie varianten op eenzelfde vormgeving. Ze werden korte tijd na hun ontdekking de eigendom van burggraaf Boudewijn de Jonghe uit Brussel. Deze muntenkenner beschouwde de muntproductie van het Brustems atelier als van tijdelijke en beperkte aard (02). Deze opvatting werd ook gedeeld door C.Bamps (03), die vooropstelt dat Arnold V door deze muntslag in het gelegenheidsatelier van Brustem vooral als doel had de macht van het graafschap Loon (eind 13e-begin 14e eeuw) te onderlijnen tegenover de naburen, die al te zeer belust waren op uitbreiding van hun grondgebied.

Anderzijds richtte Arnold V, als slimme diplomaat, op 06 sept. 1305 een schrijven aan zijn stad en schepenen van Brustem waarin hij twee bunders grond te Brustem, die toebehoorden aan de abdij van Sint-Trudo, vrij verklaard van de gebruikelijke belastingen.

Hier volgt een korte beschrijving van de 3 zeldzame zilveren munten die in Brustem geslagen werden. De voorzijde vertoont telkens een burcht of kasteel met 12 wijnrankbladeren als randversiering. De achterzijde bezit telkens een dubbele parallelrand en in het midden een Karolingisch breedarmig kruis.

Type 1: een buitengewoon gaaf bewaard zilveren exemplaar:

-Kasteelzijde:

In het middenveld: een burcht in Naamse stijl waarvan de 2 zijtorens met kantelen zijn afgeboord. Er staat geschreven:

+ MONT : BRVSTE

De cirkelrand is versierd met 12 wijnrankbladeren.

-Kruiszijde:

Het middenvlak wordt ingenomen door een Karolingisch breedarmig kruis, waarrond een dubbele parelkrans.

In de binnenste krans: + **MONETA BRVSTE**

In de buitenste krans: + **ARNOLDVS COMES : DE LOS ET DE CHYNEI**

Type 2: een zeer goed bewaard zilveren exemplaar.

-Kasteelzijde:

Zelfde burchttype als nr.1, met een lichte variatie in het omschrift: + **MON : BRVSTEM.**

De buitenrand is weer versierd met 12 wijnrankbladeren.

-Kruiszijde:

Weerom hetzelfde breedarmig kruis, waarrond in eerste parelrand:
+ **ARNOLD : COMES** en als buitenste tekst: + **NOMEN : DNI :**
NRI : SIT : BENEDICTVM.

Type 3: een zeer geoxydeerd zilveren exemplaar.

-Kasteelzijde:

Weer hetzelfde burchttype als bij nr.1. Het randschrift is ook hetzelfde: **+ MONT BRVSTE**. Maar waar deze twee woorden in nr.1 onderbroken worden door 3 boven elkaar geplaatste punten, werden deze hier vervangen door een klein druivenblad.

-Kruiszijde:

De keerzijde is hetzelfde als van type nr.2.: een breedarmig Karolingisch kruis met in de binnenste rand **+ ARNOLD : COMES**, en als buitenste tekst: **+ NOMEN / DNI : SIT : BENEDICTVM**.

De gravure is minder verzorgd en de letters zijn niet altijd gelijk evenredig verdeeld.

Dit muntstuk was reeds bij de ontdekking erg geoxydeerd